

Onze afdankertjes krijgen wel vaker tweede leven in exotische oorden

Rollend materiaal van een Kempens transportbedrijf dat opduikt in Irak: het is geen uitzondering. Belgische afdankertjes komen wel vaker in exotische landen terecht. “Toen ik in Gambia woonde, heb ik een Gambiaan gezien met een shirt van VC Moldavo, de damesvoetbalploeg van Mol”, herinnert voetbalcoach Tom Saintfiet zich.

Consternatie, kort na de start van het WK wielrennen voor profs in het Rwandese Kigali vorig jaar. Niet omdat een onbekende renner uit de Afrikaanse eilandengroep São Tomé en Príncipe het peloton al na zeven kilometer wedstrijd moet lossen. Wel omdat de deelnemer in kwestie een koersbroek draagt met reclame van Slagerij Filip & Linda uit Erpe-Mere. Ook mape.be, een keuken- en badkamerbouwer uit dezelfde Oost-Vlaamse gemeente, siert de broek.

De koersbroek blijkt een exemplaar van WTC De Hoefftrappers, een amateurwielclub uit Erpe-Mere. En die wielclub wordt al zo'n twintig jaar gesponsord door de lokale slager. Deze broek blijkt er volgens de voorzitter eentje van "drie tot zes jaar" geleden. Hoe ze in São Tomé en Príncipe beland is? Misschien via Velofolies, een grote beurs voor fietsers die ook een stand heeft om kledij te doneren. Ediney Nascimento Ferreira do Rosário, de renner in kwestie, liet weten dat hij de broek voor 10 euro gekocht had op een lokaal marktje.

Tom Saintfiet, de Kempense bondscoach van Mali die verschillende Afrikaanse ploegen gecoacht heeft, valt niet achterover van het verhaal. "Wij verzamelen in België allerlei shirts in containers en die worden vervolgens naar Afrika gestuurd", zegt hij. "Je ziet ze daar hangen in winkeltjes langs de kant van de weg of op lokale marktjes. Meestal in de arme buurten, waar mensen alleen geld hebben om tweedehandse spullen te kopen. Toen ik in Gambia woonde, heb ik een Gambiaan gezien met een shirt van VC Moldavo, de damesvoetbalploeg van Mol. Ik ben zelf van Mol. Hoe groot is de kans, dacht ik."

Brandweer Willebroek

Veel voetbalshirts vinden hun weg naar exotische oorden. Ergens in het Afrikaanse Burkina Faso voetballen ze in een outfit van FC Kempenzonen, de amateurvoetbalclub van Patrick Goots uit Dessel. De Omaruru Eagles, uit het onbeduidende stadje Omaruru in Namibië, hebben al shirts gekregen van Berchem Sport. Kololi FC, een team uit de Gambiaanse stad Serekunda, speelt weleens in het geel-blauwe shirt van SC City Pirates Antwerpen. Voor alle duidelijkheid: het gaat niet om topploegen, maar om teams die uitkomen in lokale competities en die geen geld hebben om voetbalshirts te laten maken.

Zelfs de lokale Afrikaanse brandweer maakt weleens gebruik van kledij *made in Belgium*. "Toen ik drie jaar geleden met de nationale ploeg van Gambia naar de Africa Cup in Ivoorkust vloog en we terug naar Gambia werden gestuurd omdat er niet voldoende zuurstof aan boord was, stond een van de brandweerlui klaar met een jas van de brandweer van Willebroek. Zulke dingen zijn daar schering en inslag. Vooral in West- en Oost-Afrika. Daar is het heel normaal om zaken tweedehands te kopen. In tegenstelling tot zuidelijk Afrika. Daar zijn ze rijker."

Elk jaar wordt ook ongeveer een miljoen gebruikte Europese wagens naar West-Afrika verscheept. Ze komen aan in landen als Guinee, waar de haven van hoofdstad Conakry al jaren een draaischijf voor autohandel is. Voor ons zijn de wagens niet goed genoeg meer of halen ze niet langer de geldende milieunormen. In West-Afrika kijken ze daar niet naar en zijn ze al blij als ze er nog een aantal jaar mee kunnen rondrijden. Met de nodige gevolgen voor de gezondheid van de bevolking. Die lijdt niet alleen onder de uitstoot van de wagens zelf, maar ook onder de verbranding van onderdelen die niet meer gebruikt kunnen worden, zoals rubber.

"Voertuigen die bij ons niet meer door de keuring geraken, worden in Afrika hersteld", weet Tom Saintfiet. "Dat daar dan soms nog een Belgische sponsor of bedrijfsnaam op staat, maakt voor de mensen ter plaatse niet veel uit. Wij zouden dat meteen overspuiten, maar in Afrika laten ze die logo's gewoon staan als kopers zelf geen commercieel logo op die tweedehandse auto willen. In Afrika is de handel van tweedehandse wagens een echte business. Zelfs Belgische graafmachines rijden er rond."

Haven van Antwerpen

Volgens transporteconoom Thierry Vanelslender (UAntwerpen) speelt de haven van Antwerpen daar een grote rol in. "Antwerpen is met zijn autoterminals, veel meer dan Rotterdam, een grote draaischijf voor de export van tweedehandse voertuigen", zegt Vanelslender. "Bovendien hebben we een goeie verbinding met Afrika, waardoor het helemaal niet zo

verwonderlijk is dat Belgische voertuigen daar rondrijden. Nieuwe voertuigen zijn voor de mensen ter plaatse te duur. Tweedehands kunnen ze zich wel permitteren.”

Ook de Afrikaanse diaspora doet volgens Thierry Vanelslender een duit in het zakje. “Ik ken zelf wel wat Afrikaanse families die goederen via containers naar Afrika verscheppen. Dat is dan ten goede. Voor de mensen ter plaatse die niks hebben. Al is het natuurlijk ook zo dat je nooit helemaal zeker kunt zijn van wat in zo'n container zit: als het geen gevaarlijke goederen zijn, weet alleen de lading-eigenaar dat.”

In 2012 was er ophef omdat er een foto circuleerde van een man in Marokko die rondreed op een fiets die erg deed denken aan de rode stadsfietsen van de stad Antwerpen. Of het echt een Velo was, is nooit achterhaald geweest. Op dat moment reden soortgelijke fietsen ook rond in Barcelona en Mexico-Stad. De fiets kon dus ook via die weg een exotische uitstap gemaakt hebben.

Greg Van Roosbroeck